

MANİSA SULTANİ ÇEKİRDEKSİZ ÜZÜMÜ 2025-2026 SEZONU

SEKTÖR RAPORU

Manisa Sultanî Çekirdeksiz Üzümü 2025-2026 sektörel döngüsü, bir önceki dönem yaşanan ağır kış koşulları ve zirai don felaketlerinin rekolte üzerindeki baskısına rağmen, yüksek birim ihracat değerleriyle 456,9 milyon dolar toplam ihracat geliri üreterek başarıyla tamamlanmıştır. Türkiye genelinde üretilen kurutmalık üzümün yaklaşık **%85'ini** tek başına karşılayan Manisa, coğrafi işaret tescilli bu stratejik üründe dünya liderliğini ve küresel pazardaki lokomotif rolünü korumuştur.

Üretim ve Rekolte Gerçekleşmeleri

- Tescil Edilen Rekolte:** Sezon sonu (Temmuz-Ağustos 2026) müstahsil alım tescil verilerine göre ticaret borsası kayıtlarına giren çekirdeksiz kuru üzüm miktarı **210 bin 243 ton** olarak gerçekleşmiştir.

İhracat Performansı ve Küresel Pazarlar

1 Eylül 2025 ile 29 Ağustos 2026 tarihleri arasında tamamlanan ihracat sezonunda, üretilen üzümün yaklaşık **%90'ı** ihraç edilmiştir.

- Toplam İhracat Hacmi:** Manisa-Denizli-İzmir üçgeninden toplam **140 bin 565 ton** çekirdeksiz kuru üzüm ihraç edilmiştir.
- Birim Değeri:** Küresel arz kısıtları nedeniyle ortalama ihraç birim fiyatı **3.250 dolar/ton** gibi yüksek bir seviyede seyretmiştir.
- Lider Pazarlar:**
 - GB Birleşik Krallık:** 134,99 milyon dolar ile açık ara en büyük pazar.
 - NL Hollanda:** 37 milyon dolar.
 - DE Almanya:** 30,9 milyon dolar.

2025-2026 Sezonu Genel Değerlendirme Tablosu

Gösterge Sektör Niteliği	Gerçekleşen Değer / Durum	Veri Kaynağı / İlgili Kurum
Borsa Tescilli Kuru Üzüm Miktarı	210.243 Ton	Manisa Ticaret Borsası
Toplam İhracat Miktarı	140.565 Ton	Ege İhracatçı Birlikleri
Toplam İhracat Geliri	456,9 Milyon Dolar	Ege İhracatçı Birlikleri

Ortalama Ton Başına İhraç Fiyatı 3.250 \$ / Ton

Ticaret Kayıtları

En Büyük İhracat Pazarı

Birleşik Krallık (134,99 Milyon \$) Bölgesel İhracat İstatistikleri

Ana Sektörel Risk Faktörü

Zirai Don & İklim Değişikliği

[Tarım ve Orman Bakanlığı](#)

2026-2027 Yeni Sezonu Fiyat Beklentileri ve Güncel Bağ Durumu Risk Analizi

Ağustos 2026 sonu itibarıyla geleneksel ilk ürün açık artırma töreniyle açılan **2026-2027 yeni mahsul sezonu**, hem küresel piyasalardaki dengeler hem de yerel üretim dinamikleri açısından kırılgan bir zeminde ilerlemektedir.

1. Yeni Sezon Fiyat Politikaları ve Beklentiler

- Resmi TMO Müdahale Alım Fiyatları:** Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), serbest piyasada oluşabilecek manipülatif fiyat düşüşlerini engellemek adına 15 Eylül 2026 tarihi itibarıyla müdahale alımlarına başlamıştır. Kalite numaralarına göre belirlenen resmi taban fiyatlar şu şekildedir:
 - 10 Numara Kalite:** 100 TL / KG
 - 9 Numara Kalite:** 95 TL / KG
 - 8 Numara Kalite:** 90 TL / KG
 - 7 Numara Kalite:** 85 TL / KG
- Üretici ve Serbest Piyasa Makası:** Tarımsal girdi maliyetlerinin (mazot, gübre, işçilik ve ilaçlama) baskısı altında olan üreticiler için hedeflenen ideal maliyet-refah fiyatı **150 TL/KG** seviyesindeyken, serbest piyasada tüccar alımlarının **55-60 TL/kg** bandına sıkışması, TMO'nun regülasyon hacmini bu sezon daha kritik hale getirmektedir.
- İhracatta Fiyat Dengesi:** Küresel pazarda [Manisa Ticaret Borsası](#) önderliğinde Sultani kalitesinin korunması hedeflense de, rakip ülkelerin (Özbekistan, İran, Güney Afrika) 1,8 - 2 dolar/ton seviyesinden ürün sunması, Türk üzümünün küresel pazarda **3 dolar/ton ve üzerinde** tutunma şansını zorlamaktadır. High-tonajlı yüksek rekoltenin doğru zamanda ihraç edilmesi şarttır.

2. Bağ Durumu ve Rekolte Öngörülleri

- Rekolte Artış Eğilimi:** Bir önceki yıl yaşanan ağır don hasarlarının ardından, 2026-2027 sezonunda bağ alanlarının kendisini toparlamasıyla birlikte toplam kuru üzüm rekoltesinin **300 bin ton sınırına** yaklaşması beklenmektedir. [\[1\]](#)
- Brix (Şeker) Oranı Dalgalanması:** Hasadın ilk günlerinde ölçülen Brix değerlerinin (şeker oranı) mevsimsel normların altında kalması, yaş üzümünden kuru üzüme dönüşüm tonajlarını başlangıçta olumsuz etkilemiştir. Ancak eylül ayına doğru sıcaklıkların dengelenmesiyle şeker oranları yükselmiş ve nihai kuru tonaj randımanı standardı yakalamıştır.

3. Güncel Tarımsal ve Ekonomik Risk Analizi

- İklim Kırılganlığı ve Kalite Kaybı:** [Tarım ve Orman Bakanlığı](#) teknik ekipleriyle koordineli yapılan saha gözlemlerine göre; ani yaz yağışları ve kurutma dönemindeki nem artışları, sergideki üzümlerde kararma ve mantari hastalık risklerini tetiklemektedir. Bu durum 9-10 numara oranını düşürüp 7 numara yoğunluğunu artırabilir.
- Finansman ve İşçilik Maliyetleri:** Hasat dönemindeki yüksek mevsimlik işçi ücretleri ve nakliye kalemleri, üretici üzerindeki finansal baskıyı maksimuma çıkarmıştır.
- Küresel Arz Fazlası Riski:** Dünya genelinde kuru üzüm stoklarının artması durumunda, Türkiye'nin yüksek rekolteyi eritebilmesi için acilen **iç tüketim kampanyalarının** (okullarda ve uçuşlarda kuru üzüm dağıtımı gibi kamu destekli projelerle) devreye sokulması ve sanayi tipi kullanımın teşvik edilmesi gerekmektedir.

Hazırlayan:

[Özlem Çetin](#)

Ziraat Mühendisi

Manisa Ticaret Borsası